

ที่ บร ๐๐๑๙/ว๓๕๙๖

ศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์
๑๑๕๙ เขากระโดง
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการติดตามเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.)

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๑๙/ว๗๐๒๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๑๙/ว๗๑๙๘ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบและแก้ไขปัญหา ฯ ระดับจังหวัด จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แนวทางปฏิบัติในการติดตามเงินทุนโครงการ (กข.คจ.) จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหา ฯ ระดับอำเภอ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ จังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งให้อำเภอดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาการชำระคืนเงินยืมโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตาม การชำระเงินยืมตามสัญญา โดยรายงานให้จังหวัดทราบภายในสัปดาห์สุดท้ายของแต่ละไตรมาส รวมจำนวน ๔ ครั้ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการพัฒนาชุมชน ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการติดตามเงินทุนโครงการแก้ไขปัญหา ความยากจน (กข.คจ.) และเพื่อให้การดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการชำระเงินยืมโครงการ แก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตามการชำระเงินยืมตามสัญญา เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับทางราชการ จังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้อำเภอมอบหมายพัฒนาการอำเภอ ได้พิจารณาตรวจสอบจากแบบรายงานภาวะหนี้สินและฐานะทางการเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) และหากพบว่ามีปัญหาหรือเสียหายให้ดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติในการติดตามเงินทุนโครงการ แก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) อย่างเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๒ และรายงาน ผลการติดตาม ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการชำระคืนเงินยืมโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ที่อยู่ระหว่างเร่งรัดติดตามการชำระเงินยืมตามสัญญา ภายในวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน โดยเริ่มรายงานตั้งแต ่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘ เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทั้งนี้ อำเภอสามารถดาวน์โหลด สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓ ได้ทาง QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเริญ แหวนเพชร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานสารสนเทศการพัฒนาชุมชน

โทร./โทรสาร ๐ ๔๕๖๖ ๖๕๑๒ (มท) ๓๗๑๕๖

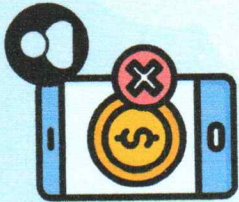
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_buriram@cdd.mail.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓

หลักเกณฑ์/แนวทางปฏิบัติในการติดตามเงิน
โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

เงินทุนที่มีปัญหา (ลูกหนี้ผิดนัดชำระ)

หัวหน้าครัวเรือนเป้าหมาย
/ผู้แทน

ลูกหนี้ผิดนัด

ยื่นคำร้อง
ขอผ่อนผัน

ต่อคณะกรรมการ
กข.คจ. หมู่บ้าน

พิจารณา
เป็นรายกรณี

คำร้อง
ระบุเหตุผล
ความจำเป็น

1
ชำระคืนตามกำหนด
(ระยะเวลาผ่อนผัน)

2
ผิดนัดชำระหนี้
อีกครั้ง

คณะกรรมการ กข.คจ.
หมู่บ้าน
ทำหนังสือทวงถาม

ลูกหนี้ชำระเงินคืน
ภายใน 30 วัน

เพิกเฉย
ไม่ชำระหนี้

คณะกรรมการ กข.คจ.
หมู่บ้าน

ดำเนินคดี

ประสานงาน
พมท.อัยการ
จังหวัด

มอบหมาย
เจ้าหน้าที่ พช.
ที่รับผิดชอบ

ลงมติ
อนุมัติให้ฟ้องคดี
ลูกหนี้

รายงานต่อ
คณะกรรมการอำเภอ
จังหวัดตราบ

ลงมติ
เห็นชอบ
ฟ้องเรียกเงินคืน

คณะกรรมการ กข.คจ.
หมู่บ้าน
ทำหนังสือทวงถาม

ลูกหนี้ชำระเงินคืน
ภายใน 30 วัน

เพิกเฉย
ไม่ชำระหนี้

คณะกรรมการ กข.คจ.
หมู่บ้าน

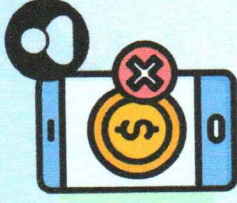
รายงานต่อคณะกรรมการ
อำเภอและคณะกรรมการ
อำเภอ
ตามลำดับ

หลักเกณฑ์/แนวทางการปฏิบัติในการติดตามเงิน
โครงการแก้ไขปัญหาคอขวด (ภช.คจ.)

เงินทอนที่เสียหาย (อยู่ระหว่างติดตามและดำเนินการ)

กรณีเป็นที่
สงสัยว่า
คคก. ภช.คจ.
หมู่บ้าน
ยักยอกเงิน

พัฒนาการอำเภอเสนอแต่งตั้ง
คคก.ตรวจสอบข้อเท็จจริง
ต่อนายอำเภอ
(จำนวน คคก.ตาม
ความเหมาะสม)

นัดหมายลูกหนี้
มาบันทึกถ้อยคำ
ประกอบสำนวน

เตรียมคำสั่งแต่งตั้ง
คคก.ภช.คจ. หมู่บ้าน และ
สัญญาเงินที่มีกรณีสงสัย
(สัญญาที่เก็บไว้ สมง. 1 ชุด)

ให้นำสัญญายืมเงิน
มาด้วย

คคก.ตรวจสอบฯ จัดทำ
รายงานผลการตรวจสอบ
ต่อนายอำเภอ(ผู้สั่งแต่งตั้ง)

พร้อมสรุปประเด็นว่า
มีพฤติกรรมการที่ถูกตรวจ
สอบ/ร้องเรียนหรือไม่

(ตัวอย่างบันทึกถ้อยคำผู้ถูกกล่าวหา)

ให้ถาถามประเด็นคำถามสำหรับ
ประธาน คคก. และ
คคก.ภช.คจ. หมู่บ้าน ทุกรายชื่อ

ให้ผู้รับผิดชอบ แสดงคำสั่งแต่งตั้ง
คคก.ภช.คจ. หมู่บ้านต่อ
คคก.ตรวจสอบฯ กราบ

บันทึกถ้อยคำ
และประเด็นคำถาม
สำหรับถาถามลูกหนี้ทุกรายชื่อ

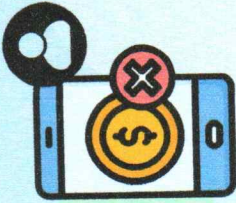
(ตัวอย่างบันทึกถ้อยคำลูกหนี้)

หลักเกณฑ์/แนวทางปฏิบัติในการติดตามเงิน
โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

เงินทอนที่เสียหาย (อยู่ระหว่างติดตามและดำเนินคดี)

กรณีเป็นที่
พบว่า
คคก. กข.คจ.
หมู่บ้าน
ยึดออกเงิน

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบ
เสนอเรื่องต่อนายอำเภอ
(แนบรายงานผลการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงพร้อมพยานหลักฐาน)

นายอำเภอรายงานต่อ
ผู้ว่าราชการจังหวัด
กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้น
กับโครงการ กข.คจ.

ผู้ว่าราชการจังหวัด/พัฒนาการ
จังหวัด ผู้รับมอบอำนาจ
ได้ดำเนินการร้องทุกข์ต่อ
พนักงานสอบสวน

• ข้อควรรู้กรมมอบอำนาจ

คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ 2163/2567
ลง 16 ก.ย. 67 ได้มอบอำนาจให้ พวจ. ปฏิบัติ
ราชการแทน อพช. ในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญา
โดยตามความในข้อ 5 ของคำสั่งดังกล่าว
ระบุว่า เมื่อ พวจ. ได้รับมอบอำนาจนี้แล้ว
อาจมอบอำนาจต่อให้ พว. โดยให้ถือว่ากรม
การพัฒนาชุมชนเห็นชอบแล้ว โดยไม่ปรากฏ
ว่าให้ พว. มอบอำนาจต่อได้อีก **กรณีจึงถือได้
ว่า พว. ไม่สามารถมอบอำนาจในการดำเนินคดี
ให้กับบุคคลใดหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดได้อีก**

ตัวอย่าง
รายงานผลการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง
ซึ่งปรากฏพยานหลักฐานร้องฟ้องเป็นที่ยุติ
ได้ว่ากรรมการ กข.คจ. ได้รับชำระหนี้เงิน
ยืมจากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี
กข.คจ. ตามระเบียบฯ แต่กลับเบียดบัง
เงินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดย
ทุจริต
2. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ
กข.คจ. พร้อมรับรองสำเนา

ดำเนินคดีแก่กรรมการ กข.คจ.
ผู้กระทำความผิดต่อไป

หลักเกณฑ์/แนวทางปฏิบัติในการติดตามเงิน
โครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กข.คจ.)

เงินทูลที่เสียหาย (อยู่ระหว่างติดตามและดำเนินคดี)

ร้องทุกข์ต่อ
พนักงานสอบสวน

กรณี

คคก. กข.คจ.

หมู่บ้าน

ยึดยกยอกเงิน

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด เสนอเรื่องตามลำดับขั้นถึงผู้ว่าราชการจังหวัด

เพื่อทราบว่า

ให้ผู้ว่าฯปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ **ความรับผิดชอบระดับจังหวัด** เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และคดีล้มละลาย

คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน
ที่ 2163/2567 ลว. 16 ก.ย. 67

ข้อควรรู้เบื้องต้น

- 1) คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ถือเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(16) ที่บัญญัติว่า "เจ้าพนักงาน" หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายใช้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ว่าจะเป็นการประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่
- 2) การกระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานยึดยกยอกทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 และเป็นความผิดอันไม่อาจยกความได้ มีอายุความ 20 ปี
- 3) เงิน กข.คจ. เป็นเงินงบประมาณแผ่นดินที่อยู่ใต้อำนาจรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน กรณีที่มีความเสียหายแก่เงินดังกล่าว กรมการพัฒนาชุมชนในฐานะเจ้าของเงินจึงเป็นผู้เสียหาย และมีอำนาจ ที่จะนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล

ผู้ว่าฯ → พัฒนาธิการจังหวัด
จากหน่วยงาน

ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เสนอเรื่อง เพื่อขอความเห็นชอบจาก ผวจ. ให้มอบอำนาจให้ ผอ. เป็นผู้ร้องทุกข์ ต่อ พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

แจ้งพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในการให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวน (พนักงานสอบสวนจะเป็นผู้แจ้งรายละเอียดให้ทราบภายหลัง)

เมื่อ ผวจ. เห็นชอบตามเสนอแล้ว ให้จัดทำสำเนาเอกสารหลักฐานรายการที่ 1-3* เสนอต่อ ผอ. เพื่อดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

* พยานหลักฐานที่ต้องเตรียม

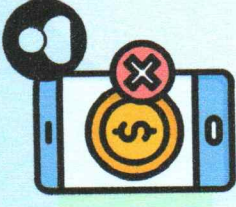
1. รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากระดับอำเภอพร้อมทั้งพยานหลักฐานอันรับฟัง เป็นที่ยุติได้ว่ากรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน กระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานยึดยกยอกทรัพย์สิน
2. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน พร้อมรับรองสำเนาเอกสารระดับอำเภอ
3. สำเนาคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ 2163/2567 ลงวันที่ 16 กันยายน 2567 พร้อมรับรองสำเนา
4. พยานบุคคล ได้แก่ ลูกหนี้ที่ยืม กข.คจ. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้อง

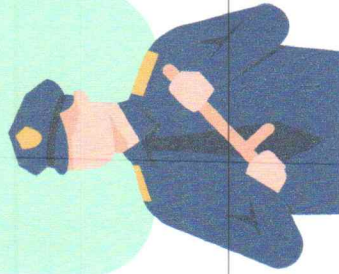
หลักเกณฑ์/แนวทางปฏิบัติในการติดตามเงิน
โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน (กข.คจ.)

เงินทูลที่เสียหาย (อยู่ระหว่างติดตามและดำเนินคดี)

กรณีข้าราชการ
ทุจริตเงินทูล
โครงการแก้ไข
ปัญหาคาความยากจน
(กข.คจ.)

จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนข้อเท็จจริง

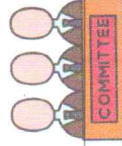
เมื่อสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว
พบว่า **ข้าราชการทุจริตจริง**
ถือว่าเป็นการกระทำผิดที่ร้าย
แรงต้องดำเนินคดีตามกฎหมาย
และทางวินัย

REPORT

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด
รายงานผลการสอบสวน
ข้อเท็จจริงกรณีข้าราชการทุจริต
ให้**กรมการพัฒนาระบบราชการ**

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด
จัดทำบันทึกรายงานเหตุการณ์
การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นและการดำเนิน
คดีความตามกฎหมาย/ทางวินัย
ให้กรมฯ กราบ

จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนข้อเท็จจริงทางละเมิด
กับ**ข้าราชการทุจริต**

อพช. มอบอำนาจให้ ผวจ.หรือ
ผวจ. มอบอำนาจต่อให้ พอ.ดำเนินการ
ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงาน
สอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับข้าราชการ
ตามคำสั่งฯ ที่ 2163/2567

ติดตามและรายงานความก้าวหน้า
ในการดำเนินคดีให้กรมฯ กราบ
เป็นระยะจนกว่าเรื่องจะยุติ

คำสั่งกรมการพัฒนาระบบราชการ
ที่ 2163/2567

ส่วนที่ ๑
โครงการแก้ไข
ปัญหาคงทน
(กข.คจ.)

๑. ใครเป็นผู้ลงนามในสัญญาขี้มเงิน โครงการ กข.คจ.

เมื่อคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน พิจารณาอนุมัติโครงการและเงินขี้มไปตามลำดับบัญชีครัวเรือนเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์จปฐ. ข้อ ๒๒ (ไม่เกิน ๓๘,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี) และพัฒนากรผู้รับผิดชอบประจำตำบลได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ครัวเรือนเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติเงินขี้มต้องทำสัญญาขี้มเงินจำนวน ๓ ชุด โดยระยะเวลาการชำระคืนเงินขี้มให้คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน เป็นผู้พิจารณาตามความสามารถของครัวเรือนเป้าหมาย ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๓ ปีนับแต่วันทำสัญญา

การทำสัญญาขี้มเงิน ให้ประธานคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และหัวหน้าครัวเรือนเป้าหมายหรือผู้แทน เป็นคู่สัญญา และเป็นผู้มีอำนาจลงนามในสัญญา ในกรณีที่ประธานคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน หรือกรรมการที่คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านมอบหมายเป็นผู้ลงนามในสัญญาขี้มเงินแทน

>>>รายละเอียด ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการ กข.คจ. ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๑ เกี่ยวกับอำนาจลงนามในสัญญา

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาว์นโหลดแบบคำขอขี้มเงิน สัญญาขี้มเงิน สัญญาค้ำประกันแบบรับเงินขี้มของครัวเรือนเป้าหมายโครงการ กข.คจ.

๒. ลูกหนี้ผิดสัญญา กข.คจ. ทำอย่างไร

กรณีลูกหนี้ผิดสัญญาส่งใช้เงินยืม อาจมีสาเหตุมาจากการที่ลูกหนี้ประสบเหตุภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ การประกอบอาชีพตามโครงการที่ได้ยืมเงินนั้นไม่ประสบผลสำเร็จหรือไม่เห็นผลได้ อย่างเต็มที่ หรือมีเหตุผลความจำเป็นอื่นทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดได้ รวมถึงการ ขาดวินัยทางการเงินของครัวเรือนเป้าหมาย เป็นต้น เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจึงต้องมีการวิเคราะห์ หาสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ตามสัญญาเงินยืมได้ เพื่อจะได้หาวิธีการและ แนวทางการให้ความช่วยเหลือเพื่อลดความเดือดร้อนให้ลูกหนี้สามารถที่จะชำระหนี้คืนได้

วิธีดำเนินการ

๑. จัดประชุมกลุ่มลูกหนี้เงินยืมโครงการ กข.คจ. ที่ผิดนัดชำระหนี้ ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประสานคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องและหลักฐานสำหรับการรับชำระ หนี้ไว้ด้วย

๒. ให้ลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระคืนเงินยืมยื่นคำร้องขอผ่อนผันการชำระคืนเงินยืมกรณีมีเหตุ สุดวิสัย ภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติ หรือเหตุจำเป็นอื่นใดให้หัวหน้าครัวเรือนเป้าหมายหรือผู้แทน ยื่นคำร้องพร้อมเหตุผลความจำเป็นเพื่อขอผ่อนผันระยะเวลาการส่งใช้คืนเงินยืม ต่อคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และให้พิจารณาเป็นรายกรณี

๓. เมื่อคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ได้อนุมัติให้ผ่อนผันการชำระหนี้แล้ว และภายหลัง ครบกำหนดระยะเวลาผ่อนผันชำระหนี้ ลูกหนี้ยังผิดนัดชำระหนี้อีก ให้คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน มีหนังสือทวงถามไปยังลูกหนี้เพื่อให้นำเงินมาชำระหนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับ หนังสือทวงถาม หากลูกหนี้เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ ให้คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน รายงาน คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาคความยากจนตำบลและรายงานคณะกรรมการอำนวยการ แก้ไขปัญหาคความยากจนอำเภอ ตามลำดับ เพื่อลงมติเห็นชอบให้ดำเนินคดีฟ้องเรียกเงินคืนจาก ลูกหนี้ และรายงานให้คณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาคความยากจนจังหวัดทราบเพื่อลงมติ อนุมัติให้ฟ้องคดีกับลูกหนี้ต่อไป

๕. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบประสานพนักงานอัยการจังหวัด เพื่อดำเนินการฟ้องคดีต่อไป

๓. การใช้สิทธิทางศาลโดยการฟ้องเป็นคดีแพ่งฐานผิดสัญญาโครงการ กข.คจ.

๑. จัดเตรียมพยานหลักฐานตามหัวข้อ "พยานหลักฐานที่ต้องใช้" จำนวน ๔ ชุดใช้สำหรับยื่นฟ้องต่อศาลและเก็บเข้าสำนวนของศาล ๑ ชุด ส่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ๑ ชุด เก็บไว้ที่สำนักงานอัยการ ๑ ชุด และเก็บไว้ที่ตัวพนักงานอัยการเจ้าของเรื่อง ๑ ชุด

๒. ทำหนังสือนำส่งลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือพัฒนาการจังหวัด กรณีได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัด ถึงอัยการจังหวัด โดยในหนังสือนำส่งให้ระบุชื่อเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบ และหมายเลขโทรศัพท์ให้ชัดเจนเพื่อการติดต่อประสานคดี

๓. เมื่อสำนักงานอัยการได้รับเรื่องไว้และมอบให้พนักงานอัยการดำเนินการฟ้องคดีแล้ว สำนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งหน่วยงานเจ้าของเรื่องถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ต้องใช้ในการดำเนินคดีในชั้นศาล ซึ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีสามารถเบิกได้ตาม ข้อ ๑๕ แห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อจังหวัดได้รับแจ้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ให้ส่งเรื่องไปยังกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อขอเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าว

พยานหลักฐานที่ต้องใช้

๑. สัญญายืมเงิน กข.คจ.

๒. หลักฐานการเป็นนิติบุคคลของกรมการพัฒนาชุมชน ได้แก่ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๘

๓. ใบแต่งตั้งนายความ ลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือพัฒนาการจังหวัด

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โฮลระเบียบ
กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการ
บริหารงานของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. บันทึกสรุปข้อเท็จจริง เช่น ผู้ถูกฟ้องคดียื่นเงินประเภทใด จากหน่วยงานใดเป็นเงินจำนวนเท่าใด ตามสัญญาฉบับลงวันที่เท่าใด และกำหนดชำระคืนเงินยืมเมื่อใด เมื่อถึงกำหนดแล้วเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ติดตามทวงถามโดยวิธีใดบ้าง จำนวนกี่ครั้งแล้วผู้ถูกฟ้องคดีเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ เป็นต้น

๕. กรณีฟ้องคดีต้นเงินไม่ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้คำนวณทุนทรัพย์พร้อมดอกเบี้ยและเบี้ยปรับถึงวันที่ส่งเรื่อง

๖. หลักฐานบัตรประจำตัวประชาชนและแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นภูมิลำเนาของผู้ที่จะถูกฟ้องคดี

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โหลด
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โหลด
พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โหลด
ใบแต่งตั้งนาย

๔. อายุความฟ้องเรียกเงินยืม โครงการ กข.คจ. มีกำหนดระยะเวลา เท่าใด

การกำหนดระยะเวลาการชำระคืนเงินยืม ของครัวเรือนเป้าหมายให้คณะกรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน กำหนดระยะเวลาการชำระคืนเงินยืม ๑ งวด ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันทำสัญญาโดยพิจารณา

๑. ความสามารถในการส่งใช้เงินยืม
๒. ประเภทอาชีพตามความเหมาะสมและเป็นไปได้
๓. ระยะเวลาที่จะก่อให้เกิดรายได้ของครัวเรือนเป้าหมาย

กรณีที่นับอายุความเรียกเงินต้นคืนเพียงงวดเดียวดังกล่าวเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ กำหนดว่า “อายุความนั้น ถ้าประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นไม่ได้กำหนดไว้โดยเฉพาะ ให้มีกำหนดสิบปี” ดังนั้น เมื่อการฟ้องเรียกเงินต้นคืนไม่มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี โดยเริ่มนับวันถัดไปนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดสัญญาไม่ชำระหนี้

ในกรณีที่สมาชิกลูกหนี้ตายหนี้อย่อมไม่ระงับไปด้วยความตายของลูกหนี้ ดังนั้น หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ตายไม่เป็นการเฉพาะตัว ย่อมเป็นมรดกแก่ทายาทตามกฎหมายถือว่าสิทธิและหน้าที่ของผู้ตายย่อมตกทอดแก่ทายาท ให้ฟ้องร้องทายาทภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่เจ้ามรดกตาย

๕. วิธีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น กรณีเงินโครงการ กข.คจ.ขาดบัญชี

๑. การตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นการใช้อำนาจในทางบริหารราชการปกติทั่วไป
๒. การตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่มีกฎหมายกำหนดรูปแบบตายตัวหรือ
บทบังคับเฉพาะเจาะจงไว้ ดังนั้น การตรวจสอบข้อเท็จจริงจึงสามารถทำได้หลากหลาย
รูปแบบ ซึ่งใน Cook Book จะแนะนำการตรวจสอบข้อเท็จจริงในรูปแบบของการร่วม
ประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาเงินขาดบัญชี ตลอดจนวิธีการ
แก้ไข

๓. การตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่มีกฎหมายกำหนดเงื่อนไขบังคับไว้ ดังนั้น
การตรวจสอบข้อเท็จจริงจะเสร็จสิ้นเมื่อใดจึงเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจ และหาก
การตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ตามกำหนดก็สามารถ
ขอขยายระยะเวลาอีกได้

๔. การตรวจสอบข้อเท็จจริงจะดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ หรือ
มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงก็ได้

๕. เอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่มีกฎหมายกำหนดรูปแบบหรือ
แบบฟอร์มไว้ แต่ในทางปฏิบัติแนะนำให้ใช้แบบ ปค.๑๔ (แบบสอบปากคำ) เพื่อเป็น
บรรทัดฐานเดียวกัน

การเตรียมการ

๑. เตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ กข.คจ.

๒. แจ้งคณะกรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน ทุกคน ให้ทราบล่วงหน้าเพื่อจะได้
ทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้อง
และรวดเร็ว

๓. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบต้องทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา
การดำเนินงานที่เกิดขึ้น

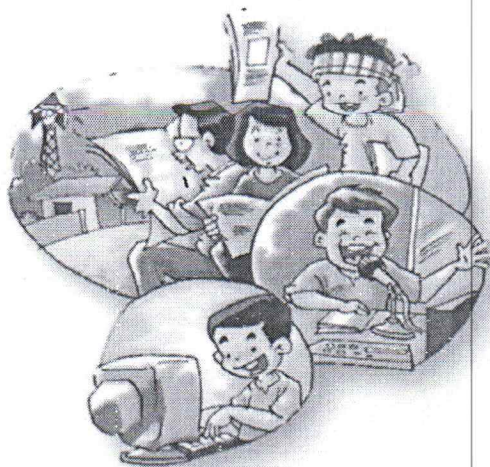
คำแนะนำ

๑. ควรใช้วิธีสนทนา สอบถาม กับคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน เป็นรายคนและเป็นการส่วนตัวอย่างไม่เป็นทางการเสียก่อน เพื่อเป็นการหาข้อมูลและเพื่อทราบถึงสาเหตุเบื้องต้นของเงินโครงการ กข.คจ. ขาดบัญชี

๒. นัดประชุมระหว่างคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุของเงินที่ขาดหายไปจากบัญชี ซึ่งจะมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่มากนัก ทำให้ง่ายต่อการหาข้อยุติ โดยในขั้นนี้ขอแนะนำว่ายังไม่จำเป็นต้องเรียกประชุมชาวบ้าน/ลูกหนี้ผู้ยืมเงิน

๓. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบจะต้องศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับเงินโครงการ กข.คจ. ในปัจจุบันให้ละเอียดถี่ถ้วน

๔. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบจะต้องเตรียมศึกษาและเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาให้ได้มากกว่า ๑ วิธี พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย ของแต่ละวิธีเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือก

๖. การตรวจสอบข้อเท็จจริงโครงการ กบ.คจ.ขาดบัญชี โดยการมอบหมายให้ บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำการสอบ ข้อเท็จจริง มีวิธีการอย่างไร

การตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่มีกฎหมายกำหนดรูปแบบไว้เป็นการเฉพาะ
ดังนั้น การให้ได้มา ซึ่งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ จึงสามารถกระทำได้ทั้งในรูปแบบ
ของการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง
เป็นผู้ดำเนินการก็ได้เป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาถึงรูปแบบและวิธีการ
เพื่อให้ได้มาของข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ โดยยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม
แก่ทุกฝ่ายและประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ซึ่งใน Cook Book นี้ จะเป็นกรณี
การตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบในเขตพื้นที่ปฏิบัติงาน
ของตน

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. เตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ กข.คจ.
2. ศึกษาทำความเข้าใจกับประเด็นของเรื่องให้เข้าใจโดยละเอียดถี่ถ้วน
3. เตรียมแบบบันทึกสอบปากคำพยานบุคคล (แนะนำให้ใช้แบบ ปค.๑๔)
4. กำหนดประเด็นคำถามที่จะทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
5. แจ้งการนัดหมายกับคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ทุกคน
6. วางแผนการดำเนินการโดยการกำหนดระยะเวลากำกับ

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดประเด็นคำถามสำหรับคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ดังนี้
 - ๑.๑ เริ่มวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน เมื่อ วัน เดือน ปี ไດ
 - ๑.๒ เมื่อได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ กข.คจ. ได้มีการส่งมอบเอกสารหลักฐานจากกรรมการชุดเดิมหรือไม่อย่างไร เอกสารหลักฐานที่ได้รับมอบจากกรรมการชุดเดิมมีประเภทใดบ้าง เช่น สมุดเงินฝาก สัญญาออมเงิน บัญชีลูกหนี้ เป็นต้น
 - ๑.๓ กรรมการแต่ละคนได้มีการตรวจสอบหลักฐานที่ได้รับมอบจากกรรมการชุดเดิมถึงความถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่ ผลการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเป็นอย่างไร
 ๒. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเรียกตรวจสอบความมีอยู่ของสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร และทำการปรับสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารให้เป็นปัจจุบันเพื่อตรวจสอบความเคลื่อนไหวของเงินและจำนวนเงินคงเหลือในบัญชี
 ๓. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเรียกตรวจสอบความมีอยู่ของสัญญาออมเงินซึ่งได้ทำไว้ จำนวน ๓ ชุด (เก็บไว้ที่คณะกรรมการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และ ผู้กู้จำนวนอย่างละ ๑ ชุด) แล้วทำการรวบรวมยอดเงินยืมตามที่ปรากฏในสัญญา
 ๔. เมื่อพบว่าจำนวนเงินขาดบัญชี ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนตรวจสอบถึงช่วงเวลาการเงินขาดบัญชีเพื่อพิสูจน์ว่าอยู่ในช่วงของคณะกรรมการชุดใด

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โหลด
แบบบันทึกสอบปากคำ (ปค.๑๔)

๗. กรณีเป็น ที่สงสัยว่ากรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้ แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ.โดย เบียดบังเงินนั้นเป็นของตน มีวิธีการ อย่างไร

คำว่า "เหตุอันควรสงสัย" อาจมีเหตุที่มาได้หลากหลายรูปแบบ หลายช่องทาง เช่น เหตุอันควรสงสัยอันเกิดจากการตรวจสอบ ติดตาม กำกับ ดูแล ซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน หรืออาจพบได้จากกรณีมีผู้มาร้องเรียน แจ้งเบาะแส เป็นต้น โดยเหตุอันควรสงสัยว่ากรรมการ กข.คจ. เมื่อได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ. โดยเบียดบังเงินนั้นเป็นของตนเองนี้อาจเกิดจากความรู้สึกส่วนตัว หรืออาจเกิดจากความไม่เข้าใจ หรือเข้าใจผิด อันเป็นข้อสันนิษฐานส่วนบุคคลก็ได้ ดังนั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จึงต้องรับฟังข้อมูล ข้อร้องเรียนด้วยความระมัดระวัง ปราศจากอคติทั้งปวง หากข้อสันนิษฐานหรือข้อกล่าวหาใดมีลักษณะส่งผลกระทบต่อผู้อื่นต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเร็ว โดยยึดหลักการฟังความสองฝ่ายด้วยการให้โอกาสต่อผู้ที่ถูกร้องเรียนกล่าวหาหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบในทางเสียหายได้มีโอกาสดำเนินการชี้แจงแสดงพยานหลักฐานอย่างเต็มที่เพื่อหักล้างข้อกล่าวหาดังกล่าว

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

๑. เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อนายอำเภอ (จำนวนคณะกรรมการในกรณีนี้ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายบังคับไว้เป็นการเฉพาะ จึงพิจารณาได้ตามความเหมาะสม) อันเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่า กรรมการ กข.คจ. ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ. โดยเบียดบังเงินนั้นเป็นของตน

๒. แจ้งประสานลูกหนี้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนัดหมายการบันทึกถ้อยคำประกอบสำนวนการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมกำชับให้นำสัญญายึดเงิน กข.คจ. มาด้วย

๓. เตรียมคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และสัญญายึดเงิน กข.คจ. ของลูกหนี้ใหม่หมู่บ้านที่มีกรณีเป็นที่สงสัยข้างต้นทุกรายให้พร้อม (สัญญาเก็บไว้ที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ๑ ชุด)

๓. เตรียมแบบบันทึกถ้อยคำ และประเด็นคำถามสำหรับถามลูกหนี้ กข.คจ. ทุกราย ดังนี้

๓.๑ ท่านได้ยึดเงิน กข.คจ. ตามสัญญานี้หรือไม่ จำนวนที่ เดือน ปี ได้หรือไม่ เป็นจำนวนเงินเท่าใด ได้รับเงินไปแล้วเป็นจำนวนเท่าใด รับเงินโดยวิธีใด กำหนดระยะเวลาคืนเงินยึดภายในวันที่เท่าใด

๓.๒ ขณะที่ทำสัญญา ใครเป็นประธานคณะกรรมการ กข.คจ. และคณะกรรมการกข.คจ. หมู่บ้าน ประกอบด้วยใครบ้าง (เท่าที่จำได้ เท่าที่ทราบ)

๓.๓ สถานที่ทำสัญญาทำที่ใด มีใครที่ยึดเงิน กข.คจ. พร้อมกับท่านบ้าง (เท่าที่จำได้) ทำสัญญากันช่วงเวลาใด

๓.๔ ท่านได้ชำระคืนเงินยึด กข.คจ. ตามสัญญาแล้วหรือไม่ ถ้าชำระคืนแล้ว คืนเต็มจำนวนหรือไม่ อย่างไร คืนเงินยึดโดยวิธีใด สถานที่รับคืนเงินยึดคือที่ใด ใครเป็นผู้รับคืนเงินยึด

๓.๕ เมื่อคืนเงินยึด กข.คจ. แล้ว ผู้ที่ทำหน้าที่รับคืนเงินยึดได้จัดให้มีหลักฐานการรับคืนเงินยึดให้ไว้กับท่านหรือไม่ ถ้ามี ขอให้แสดงต่อคณะกรรมการ และขอเสนอแนะให้คณะกรรมการขอสำเนาไว้เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วย

๔. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบแสดงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทราบในเบื้องต้นก่อน และให้ถามประเด็นคำถามที่เตรียมมาสำหรับประธานคณะกรรมการและคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ทุกสาย ดังนี้

๔.๑ ท่านทราบแล้วว่าได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านแล้วใช่หรือไม่ และได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการให้ยืมเงิน กข.คจ.อย่างไรบ้าง

๔.๒ ลูกหนี้บางราย (ห้ามเปิดเผยชื่อ) ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า เขาได้มาชำระคืนเงินยืม กข.คจ. ให้กับกรรมการแล้วเป็นจำนวนเงินบาท เมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ. ณ สถานที่..... โดยมีลูกหนี้อีกหลายคนที่ยืมเรื่องและคืนเงินพร้อมกัน แต่จากการตรวจสอบยอดเงินจากสมุดบัญชีธนาคาร กลับไม่พบว่าท่านหรือกรรมการ กข.คจ. ได้นำเงินเข้าฝากในบัญชี กข.คจ. ข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร

๔.๓ ปัจจุบันนี้ เงิน กข.คจ. ที่ลูกหนี้ได้นำมาชำระคืนนั้น ถูกเก็บรักษาไว้ที่กรรมการท่านใด หากท่านมิได้เบียดบังเงินของลูกหนี้ไปก็ขอให้นำเงินนั้นมาแสดงต่อคณะกรรมการโดยพลัน เพื่อนำฝากเข้าบัญชีและดำเนินการให้กู้ยืมตามวัตถุประสงค์ต่อไป

๕. คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อผู้สั่งแต่งตั้ง โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานทั้งปวง แล้วสรุปประเด็นว่าคณะกรรมการ กข.คจ. มีพฤติกรรมตามที่ถูกรับตรวจสอบหรือร้องเรียนกล่าวหาหรือไม่

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ความวิไลคคู่มือและตัวอย่างการสอบสวนข้อเท็จจริง

๘. กรณีพบว่ากรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน เมื่อได้รับชำระหนี้เงินยืมจากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ. ตามระเบียบฯ แต่กลับเบียดบังเงินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต (ระดับอำเภอ) มีวิธีการอย่างไร

ข้อควรรู้เบื้องต้น

๑. กรรมการ กข.คจ. ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการเงินโครงการ กข.คจ. ของหมู่บ้านและให้มีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น ถือได้ว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๖) ที่บัญญัติว่า “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ว่าเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

๒. เมื่อผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า กรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ได้รับชำระหนี้เงินยืมจากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ. ตามระเบียบฯ แต่กลับเบียดบังเงินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต กรณีถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่เบียดบังเงินนั้นเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่น จึงเป็นการกระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานยักยอกทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ และเป็นความผิดอันไม่อาจยกความได้ มีอายุความ ๒๐ ปี

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โหลด
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗
ประกอบมาตรา ๙๕(๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงซึ่งปรากฏพยานหลักฐานรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่ากรรมการ กข.คจ. ได้รับชำระหนี้เงินยืมจากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ. ตามระเบียบฯ แต่กลับเบียดบังเงินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต

๒. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ กข.คจ. พร้อมรับรองสำเนา

<<<<รายละเอียดเพิ่มเติม

ดาวน์โหลดตัวอย่างรายงานการสอบสวน
ข้อเท็จจริง

<<<<รายละเอียดเพิ่มเติม

ดาวน์โหลดหนังสือชักซ้อมความเข้าใจ
การดำเนินงานโครงการแก้ไขปัญหาความ
ยากจน(กข.คจ.)

วิธีดำเนินการ

๑. เนื่องจากคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๖๑๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญา โดยตามความในข้อ ๕ ของคำสั่งดังกล่าวระบุว่า เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจนี้แล้ว อาจมอบอำนาจต่อให้พัฒนาการจังหวัดโดยให้ถือว่ากรมการพัฒนาชุมชนเห็นชอบแล้ว...โดยไม่ปรากฏว่าให้พัฒนาการจังหวัดสามารถมอบอำนาจต่อได้อีก กรณีจึงถือได้ว่าพัฒนาการจังหวัดไม่สามารถมอบอำนาจในการดำเนินคดีให้กับบุคคลใดหรือผู้ดำรงตำแหน่งใดได้อีก ดังนั้น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจในการดำเนินคดีอาญาต่อให้พัฒนาการจังหวัดแล้ว ผู้มีอำนาจในการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนจึงได้พัฒนาการจังหวัด เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในระดับอำเภอไม่มีอำนาจในการร้องทุกข์กล่าวโทษกรณีดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวนได้

๒. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องพร้อมแนบรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมด้วยพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามลำดับต่อนายอำเภอ เพื่อให้ นายอำเภอรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ถึงกรณีมีความเสียหายเกิดขึ้นกับโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือพัฒนาการจังหวัดในฐานะ ผู้รับมอบอำนาจได้ดำเนินการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินคดีแก่ กรมการ กข.คจ.ผู้กระทำความผิดต่อไป

<<<<รายละเอียดเพิ่มเติม
ดาวน์โหลด คำสั่งกรมการพัฒนาชุมชนที่
๖๑๘/๒๕๕๓ เรื่องมอบอำนาจให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี
กรมการพัฒนาชุมชน

๙. การร้องทุกข์ กล่าวโทษ ต่อพนักงานสอบสวน กรณี กรรมการ กข.คจ.หมู่บ้าน กระทำความผิดฐาน เจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์

ข้อควรรู้เบื้องต้น

๑. คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการเงินโครงการ กข.คจ. ของหมู่บ้านและให้มีอำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น ถือได้ว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑๖) ที่บัญญัติว่า “เจ้าพนักงาน” หมายความว่า บุคคลซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่ว่าเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

๒. เมื่อผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่าคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน ได้รับชำระหนี้เงินยืมจากลูกหนี้แล้วไม่นำเงินฝากเข้าบัญชี กข.คจ. ตามระเบียบแต่กลับเบียดบังเงินนั้นเป็นของตน หรือเป็นของผู้อื่นโดยทุจริต กรณีถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่เบียดบังเงินนั้นเป็นของตนหรือเป็นของผู้อื่น จึงเป็นการกระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ และเป็นความผิดอันไม่อาจยกความผิดได้ มีอายุความ ๒๐ ปี

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ดาวน์โหลด
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗
ประกอบมาตรา ๙๕(๑)

๓. ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) เรื่องเสร็จที่ ๔๖๗/๒๕๕๓ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๐๐๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

ประเด็นที่หนึ่ง การตั้งงบประมาณอุดหนุน กข.คจ. มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก่ครัวเรือนยากจน โดยการให้ยืมเงินนำไปเป็นทุนประกอบอาชีพแล้วต้องคืนเงินนั้น แม้จะมีคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้บริหารเงินโครงการก็ตาม ก็เป็นเพียงเพื่อให้สามารถบริหารเงินโครงการได้อย่างคล่องตัวเท่านั้น มิได้มีผลทำให้เงินนั้นสิ้นสภาพจากการเป็นเงินงบประมาณของกรมการพัฒนาชุมชนแต่อย่างใด ดังนั้น เงินงบประมาณดังกล่าวจึงยังคงเป็นเงินของกรมการพัฒนาชุมชนอยู่แม้จะนำเข้าบัญชีเงินฝากของคณะกรรมการหมู่บ้านก็ตาม

ประเด็นที่สอง เมื่อเงิน กข.คจ. เป็นเงินงบประมาณแผ่นดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชนโดยมีคณะกรรมการเป็นเพียงผู้บริหารเงินโครงการ แทนกรมฯ เท่านั้น ดังนั้น กรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เงินดังกล่าว กรมการพัฒนาชุมชน ในฐานะเจ้าของเงินจึงเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจ ที่จะนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล

<<<รายละเอียดเพิ่มเติม ดาว์นโหลด
ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับ
เงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน
(กข.คจ.) เรื่องเสร็จที่ ๔๖๗/๒๕๕๓

พยานหลักฐานที่ต้องเตรียม

๑. รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากระดับอำเภอพร้อมทั้งพยานหลักฐานอันรับฟังเป็นที่ยุติได้ว่ากรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน กระทำความผิดฐานเจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์

๒. สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน พร้อมรับรองสำเนาจากระดับอำเภอ

๓. สำเนาคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๖๑๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ พร้อมรับรองสำเนา

๔. พยานบุคคล ได้แก่ ลูกหนี้เงินยืม กข.คจ. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการ

๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงานโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ระดับจังหวัด เสนอเรื่องตามลำดับชั้นถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบว่าการพัฒนาชุมชนได้มีคำสั่ง ที่ ๖๑๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง โดยตามความในข้อ ๕ ของคำสั่งดังกล่าวระบุว่า เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจนี้แล้ว อาจมอบอำนาจต่อให้พัฒนาการจังหวัดโดยให้ถือว่ากรมการพัฒนาชุมชนเห็นชอบแล้ว ดังนั้น ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเสนอเรื่อง เพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้มอบอำนาจให้พัฒนาการจังหวัดเป็นผู้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดต่อไป

๒. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบตามเสนอแล้ว ให้จัดทำสำเนาเอกสารที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบโดยรับรองสำเนา พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานรายการที่ ๑ - ๓ ตามหัวข้อ "พยานหลักฐานที่ต้องเตรียม" เสนอต่อพัฒนาการจังหวัดเพื่อดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจไว้ต่อไป

๓. แจ้งพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและเตรียมความพร้อมในการให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวน ซึ่งพนักงานสอบสวนจะเป็นผู้แจ้งรายละเอียดให้ทราบในภายหลัง

๔. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบติดตามความคืบหน้าของการดำเนินคดีเป็นระยะจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา

๑๐. อายุความคดีอาญา

อายุความ เป็นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อให้ผู้กระทำความผิดต้องมีชนักติดหลังไปตลอดชีวิตและเป็นกรที่เร่งรัดคดีให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาพิจารณาโดยเร็ว เนื่องจากการปล่อยระยะเวลาให้เนิ่นนานไปจะทำให้ไม่สามารถหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดได้ซึ่งอายุความคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจน (กช.คจ.) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องคดียกยกและฉ้อโกงซึ่งทั้งสองคดีมีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี ดังนั้น อายุความในการฟ้องคดีต้องฟ้องภายในสิบปี แต่เนื่องจากความผิดทั้งสองเป็นความผิดอันยอมความได้ กฎหมายยังกำหนดว่าคดีความผิดอันยอมความได้หากมิได้ร้องทุกข์ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องและรู้ตัวผู้กระทำความผิดเป็นอันขาดอายุความ ดังนั้น คดียกยกหรือคดีฉ้อโกงที่มักเกิดขึ้นในการดำเนินงานของกองทุนกช.คจ.เมื่อพบว่ามีกรกระทำความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิดแล้วต้องร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในพื้นที่เกิดเหตุภายใน ๓ เดือน ไม่ใช่ต้องฟ้องคดีภายในอายุความ ๑๐ ปี

<<<รายละเอียดเพิ่มเติม คาวาน์โหลด ประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๙๖

๑๑. การดำเนินการภายหลังศาลมีคำพิพากษาโครงการแก้ไขปัญหาคาญากจน (กข.คจ.) (ระดับจังหวัด) มีวิธีการอย่างไร

ข้อควรรู้เบื้องต้น

๑. เมื่อพนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนให้แก่พนักงานอัยการเพื่อยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ในทางปฏิบัติสำนักงานอัยการทุกแห่งจะมีหนังสือแจ้งประสานกับหน่วยงานเจ้าของเรื่องเพื่อทราบรายละเอียดความคืบหน้าของคดีอยู่เสมอ และจากการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานนั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจะได้ทราบถึงพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบในฐานะเจ้าของเรื่องด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประสานงานต่อไป

๒. ในความผิดฐานเจ้าพนักงานยกยอกทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๗ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องก็จะมีคำขอท้ายฟ้องเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาให้จำเลย คืนทรัพย์สินหรือราคาต่อผู้เสียหายด้วย ซึ่งศาลก็จะมีพิพากษาตามคำขอท้ายฟ้องของพนักงานอัยการด้วยเสมอ

วิธีดำเนินการ

๑. เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาแล้ว สำนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งผลคำพิพากษา ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องทราบพร้อมทั้งความเห็นในเบื้องต้นว่าควรอุทธรณ์คำพิพากษาหรือไม่ อย่างไร หากหน่วยงานเจ้าของเรื่องประสงค์จะอุทธรณ์คำพิพากษาก็จะต้องแจ้งให้สำนักงานอัยการทราบว่าอุทธรณ์ในประเด็นใด แต่ในขั้นตอนนี้จะใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน จึงขอแนะนำให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามโครงการ กข.คจ. ประสานในทางปฏิบัติกับพนักงานอัยการเจ้าของเรื่องโดยตรง เพื่อขอคัดสำเนาคำพิพากษา

๒. เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วและจำเลยยังไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ในขั้นตอนที่ต่อไปได้แก่ การขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีคำพิพากษาเพื่อขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี สามารถดำเนินการได้โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหนังสือตามลำดับชั้นเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในหนังสือถึงสำนักงานอัยการเพื่อแจ้งว่าจำเลยยังไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษาและขอให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อออกหมายบังคับคดีต่อไป

๓. เมื่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อออกหมายบังคับคดี และศาลได้มีคำสั่งตามคำขอของพนักงานอัยการแล้ว สำนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งหน่วยงานเจ้าของเรื่องเพื่อทราบพร้อมทั้งแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการบังคับคดีในส่วนของสำนักงานอัยการมาพร้อมด้วยเพื่อการประสานงานในลำดับต่อไป

๔. เมื่อสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดได้รับหนังสือจากสำนักงานอัยการตามข้อ ๓ แล้วให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์เพื่อทำการยึด อายัดทรัพย์สินเพื่อนำมาบังคับคดีต่อไป ซึ่งในชั้นบังคับคดีนี้มีอายุความ ๑๐ ปี

๑๒. การบังคับคดีโครงการ กข.คจ.มีขั้นตอนอย่างไร

เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลแล้วไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา ถ้าผู้แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง เช่น ชำระหนี้ตามคำพิพากษา ออกไปจากที่พิพาทในกรณีมีการฟ้องขับไล่ งดเว้นการกระทำตามคำพิพากษา ดังนี้ ก็ไม่จำเป็นต้องมีการบังคับคดี แต่ถ้าผู้แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน เจ้าหนี้ก็ย่อมมีความจำเป็นต้องเข้าสู่กระบวนการบังคับคดีการสืบหาหลักทรัพย์เพื่อบังคับคดีนั้น เป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งกรณีเงินตามโครงการ กข.คจ. นี้ ได้แก่คณะกรรมการสืบหาหลักทรัพย์เพื่อบังคับคดีที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่ในการสืบหาหลักทรัพย์เพื่อบังคับคดีนี้ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนโดยเข้าใจว่าหน้าที่ดังกล่าวเป็นของพนักงานบังคับคดีซึ่งไม่ถูกต้อง

การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นเป็นวิธีการเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ในกรณีที่ผู้แพ้คดีตามคำพิพากษาไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ทั้งนี้ เพื่อให้คำพิพากษาเกิดผลบังคับทั้งทางข้อกฎหมายและในทางปฏิบัติซึ่งการบังคับคดีจะกระทำเองนอกเหนือจากนี้ไม่ได้ แต่จะต้องกระทำโดยให้เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ ซึ่งก็คือ “เจ้าพนักงานบังคับคดี” โดยปัจจุบันก็คือเจ้าพนักงานที่สังกัดกรมบังคับคดีนั่นเอง หากฝ่าฝืนศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนการบังคับคดีที่ได้ดำเนินการไปแล้วได้

คำสั่ง หมายความว่า คำสั่งของศาลที่สั่งแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยกำหนดวิธีการที่จะปฏิบัติไว้ (เหตุที่กฎหมายต้องบัญญัติให้มี "คำสั่ง" ไว้ ก็เพราะคำพิพากษา หรือคำสั่ง เป็นเพียงคำวินิจฉัยข้อโต้แย้งและชี้ขาดถึงสิทธิและหน้าที่ของคู่ความเท่านั้นไม่มีสภาพบังคับ)

หมายบังคับคดี คือคำสั่งของศาลที่ตั้งเจ้าพนักงานในสังกัดกรมบังคับคดีหรือพนักงานอื่นเป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล หมายบังคับคดีจะแตกต่างจากคำสั่ง คำสั่งเป็นคำสั่งศาลถึงตัวลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ปฏิบัติตาม ส่วนหมายบังคับคดีเป็นคำสั่งของศาลที่มีไปถึงเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา คำสั่งและหมายบังคับคดีเป็นขั้นตอนการบังคับคดีที่กฎหมายได้กำหนดไว้เป็นลำดับ กล่าวคือเมื่อศาลพิพากษาแล้ว ก็ต้องออกคำสั่งกำหนดระยะเวลาให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามคำพิพากษา ศาลจึงจะออกหมายบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีต่อไป เว้นแต่เป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษามาตามสัญญาประนีประนอมยอมความเมื่อลูกหนี้ตามคำพิพากษามีนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถขอศาลออกหมายบังคับคดีได้โดยไม่ต้องจำเป็นต้องขอออกคำสั่งบังคับคดีก่อน

การออกหมายบังคับคดี เนื่องจากหนี้ตามคำพิพากษาเป็นหนี้ที่ศาลรับรอง และรับจะบังคับให้ แต่การดำเนินการบังคับคดีเป็นสิทธิของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหนี้ที่ต้องขอให้ออกหมายบังคับคดี ซึ่งหากเจ้าหนี้ไม่ยื่นคำร้องขอต่อศาล ศาลก็จะไม่ออกหมายบังคับคดีให้ ในช่วงระยะเวลาระหว่างที่ศาลยังมิได้กำหนดวิธีการบังคับคดี ถ้ามีเหตุจำเป็นเจ้าหนี้จะยื่นคำขอคุ้มครองประโยชน์ของเจ้าหนี้ และลูกหนี้อาจยื่นคำขอต่อศาลให้ยกเลิกได้เช่นกัน

เจ้าพนักงานบังคับคดี หมายความว่า เจ้าพนักงานในสังกัดกรมบังคับคดีหรือพนักงานอื่นผู้มีอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้อยู่ในอันที่จะปฏิบัติตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เพื่อคุ้มครองสิทธิของคู่ความในระหว่างพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง และให้หมายความรวมถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ปฏิบัติการแทนในการบังคับคดีที่ต้องมีการดำเนินโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี ศาลซึ่งออกหมายบังคับคดีต้องตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีสำนักงานบังคับคดีหรือสาขา แล้วแต่ เขตอำนาจของศาลที่ออกหมายบังคับคดีเพื่อจัดการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ ตามคำพิพากษาหรือทำการอื่นใดโดยอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย

วิธีดำเนินการ

๑. เมื่อสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดได้รับหนังสือจากแจ้งถึงการออกหมายบังคับคดีจากสำนักงานอัยการแล้ว ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์เพื่อทำการยึดอายัด ทรัพย์สินเพื่อนำมาบังคับคดีต่อไป ซึ่งในชั้นบังคับคดีนี้มีอายุความ ๑๐ ปี

๒. การแต่งตั้งคณะกรรมการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์เพื่อบังคับคดีไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ว่ากรรมการต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใด และให้มีจำนวนเท่าใด จึงเป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาตามความเหมาะสม

๓. ให้คณะกรรมการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ประสานกับสำนักงานที่ดินหรือกรมที่ดินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์ประเภท อสังหาริมทรัพย์ที่ปรากฏรายชื่อลูกหนี้ ครอบครัวของลูกหนี้ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ตรวจสอบทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เรือ หุ่นส่วนบุคคล หรือหลักประกันการขอใช้ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ โดยประสานงานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่จัดทำทะเบียนคุมสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว

๓.๓ สืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ในสำนักงาน บ้านพักของลูกหนี้หรือจากครอบครัวหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอันอาจมีทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ในครอบครัว

๓.๔ ขอความร่วมมือจากธนาคารหรือสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบหลักทรัพย์หรือบัญชีเงินฝากในธนาคารและสถาบันการเงินนั้นๆ

๔. ขั้นตอนการยึดหรืออายัด เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมีอำนาจในฐานะเป็นผู้แทนเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาทุกอย่างเพื่อการบังคับคดี แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีไม่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ เมื่อคณะกรรมการสืบหาทรัพย์สินตามที่ได้รับแต่งตั้งพบว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินที่สามารถนำมาขายทอดตลาดเพื่อการบังคับคดีได้แล้ว ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบเพื่อจะได้ส่งหมายบังคับคดีให้ลูกหนี้ ไม่ว่าจะโดยทางไปรษณีย์ตอบรับหรือปิดหมายที่บ้านของลูกหนี้ จากนั้นเจ้าพนักงานจะมีอำนาจเท่าที่จำเป็นในการค้นบ้าน หรือสถานที่ค้าขายของลูกหนี้ รวมถึงมีอำนาจยึดและตรวจสอบบัญชี หรือเอกสาร และกระทำการใด ๆ ตามสมควร เพื่อเปิดสถานที่ บ้าน ตู้นิรภัย หรือสถานที่เก็บของทุกประเภทของลูกหนี้ด้วย และถ้ามีการขัดขวาง เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมีอำนาจขอให้ตำรวจเข้ามาช่วยเหลือในการบังคับคดีได้ด้วย ทั้งนี้ การดำเนินการเหล่านี้จะต้องทำระหว่างช่วงพระอาทิตย์ขึ้น และตกในวันทำการปกติเท่านั้น และจะต้องไม่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเกินกว่าจำนวนที่พอจะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ด้วย ทั้งนี้ ในกรณีของการอายัดเงินเดือนนั้น เจ้าหนี้จะต้องเป็นผู้สืบและมาแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีว่าลูกหนี้ประกอบอาชีพหรือมีหน้าที่การงานอยู่ที่ใด เมื่อเจ้าหนี้แจ้งรายละเอียดครบถ้วนแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีก็จะออกหนังสือแจ้งอายัดไปยังนายจ้างตามที่เจ้าหนี้ได้แจ้งไว้ ให้ส่งเงินมาให้ที่เจ้าพนักงานบังคับคดีโดยตรง

รายละเอียดเพิ่มเติม >>>

ดาวน์โหลดแนวทางการสืบหาหลักทรัพย์
ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

(กค ๐๕๓๐.๗/ว.๑๐๗) (กค ๐๔๐๖.๒/ว ๔๖)

๑๓. ปัญหาการปฏิบัติในการบังคับคดี และสืบหาหลักทรัพย์ของลูกหนี้ตาม คำพิพากษา ของสำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด

เมื่อศาลมีคำสั่งออกหมายบังคับคดี จังหวัดต้องดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งที่ผ่านมาจังหวัดอาจจะไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงการคลังกำหนดอย่างครบถ้วน ทำให้ทางราชการต้องขาดประโยชน์อันพึงได้รับจากการชำระหนี้ตามคำพิพากษาของลูกหนี้เป็นจำนวนมาก เมื่อส่วนราชการหลายแห่งขออนุมัติจำหน่ายหนี้ตามคำพิพากษาที่สิ้นสุดระยะเวลาบังคับคดี โดยให้เหตุผลว่าลูกหนี้ไม่มีหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่จะนำมาบังคับคดีได้ ทำให้ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาอย่างเต็มความสามารถ หรือละเลยไม่ตรวจสอบและรายงานผลดำเนินการผลดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์ให้กรมบัญชีกลาง ทราบทุกระยะเวลา ๓ เดือน โดยต่อเนื่อง เช่น ดำเนินการสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพียง ๑ ครั้ง และหลังจากนั้นมิได้ติดตามสืบหาทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาอย่างต่อเนื่อง ปลดปล่อยระยะเวลาการบังคับคดี ๑๐ ปี สิ้นสุดลง ทำให้ทางราชการเสียหายไม่ได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้จนครบถ้วน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงการคลังกำหนด ให้จังหวัดดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามหนังสือ กระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๓๐.๗/ว ๑๐๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

<<<รายละเอียดเพิ่มเติม

ดาวน์โหลดแนวทางการสืบหาหลักทรัพย์

ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา (กค ๐๕๓๐.๗/ว.๑๐๗)

(กค ๐๔๐๖.๒/ว ๔๖)

๑๔. ข้อควรระวังสำหรับเจ้าหน้าที่ พัฒนาชุมชน ในการดำเนินงาน โครงการ กข.คจ.

๑. โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการพัฒนาชุมชน โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ และข้อ ๒๘ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของพัฒนากรผู้รับผิดชอบประจำตำบล พัฒนาการอำเภอและพัฒนาการจังหวัด ต่างก็เป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินการให้โครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประกอบกับพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ ได้บัญญัติถึงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการพลเรือนไว้ ดังนั้น เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด หากมีความเสียหายอย่างใด เกิดขึ้นแก่เงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ก็อาจทำให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องกลายเป็นผู้กระทำผิดวินัยและอาจถูกลงโทษทางวินัยได้

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการ กข.คจ. ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ และข้อ ๒๘ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพัฒนากร พัฒนาการอำเภอและพัฒนาการจังหวัด

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๘๒, ๘๔ และ ๘๕ เรื่องวินัยและการรักษาวินัย

๒. ในการทำสัญญากู้ยืมเงินตามโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ตามข้อ ๑๙ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงิน โครงการแก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้ประธานคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน รองประธานคณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน หรือกรรมการที่คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้านมอบหมาย ตามลำดับลงนามในสัญญากับหัวหน้าครัวเรือน เป้าหมาย ตามแบบสัญญาขี้นเงินจำนวนสามชุด โดยส่งมอบให้หัวหน้าครัวเรือนเป้าหมาย ผู้ยืม คณะกรรมการ กข.คจ. หมู่บ้าน และนายอำเภอเก็บไว้เป็นหลักฐานฝ่ายละหนึ่งชุด ดังนั้น จึงแนะนำให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเก็บรักษาสัญญาขี้นเงินไว้ด้วยความระมัดระวัง ป้องกันการสูญหายอันอาจเกิดความเสียหายต่อรูปคดีในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้สิทธิ ทางศาล

๓. ข้อควรระวังเรื่องอายุความ ถ้าตามสัญญาระบุการชำระคืนเงินขี้นโครงการ กข.คจ. โดยการผ่อนทุนคืนเป็นงวด ๆ มีอายุความ ๕ ปี ถ้าตามสัญญาระบุการชำระคืนเงินขี้นโครงการ กข.คจ. โดยชำระคืนในครั้งเดียว มีอายุความ ๑๐ ปี

๔. เมื่อลูกหนี้เงินขี้นโครงการ กข.คจ. ตายโดยยังไม่มีกรชำระหนี้ ต้องฟ้องทายาท มีอายุความฟ้องคดี ภายใน ๑ ปี นับแต่เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารและการใช้จ่ายเงินโครงการ กข.คจ. ข้อ ๑๙ เรื่องการบริหารเงินโครงการ กข.คจ.

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ เรื่อง อายุความมรดก

>>>รายละเอียดเพิ่มเติม คาวบ์ไหลดตัวอย่างกรณีศึกษาความเสียหายโครงการกข.คจ.

